

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Odjel gradske uprave za komunalni sustav
Direkcija plana, razvoja i gradnje

KLASA: 363-02/12-04/44
URBROJ: 2170/01-02-10-12-1

Rijeka, 24.10.2012.

MATERIJAL ZA GRADONAČELNIKA
- za donošenje -

PREDMET: Informacija o nerazvrstanim cestama na području Grada Rijeke

Materijal izradili:
Stana Kosovac
Olga Štrbac - Grubišić
Maja Malnar
Višnja Mohorovičić
Zrinko Mičetić
Mladen Rađenović
Novka Ječmenica - Spasović

Voditelji:

Stašić Sandra
Dragan Blažević
Zdenko Pleše

Pročelnik:

Irena Miličević

1. UVOD

Do stupanja na snagu Zakona o cestama ("Narodne novine" broj 84/11) nerazvrstane su ceste bile uređene u nekoliko propisa.

Tako je Zakon o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine" broj 67/08 i 74/11) nerazvrstanu cestu definirao kao površinu koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju raznih korisnika, poput seoskih, poljskih i šumskih putova, putova na nasipima za obranu od poplava, pristupnih cesta i prostora parkirališta, benzinskih crpki i slično.

Nadalje, Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09 153/09, 49/11, 84/11 i 90/11) nerazvrstanu cestu definirao je kao površinu koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika, a koja nije razvrstana cesta u smislu posebnih propisa.

Također, Zakon o komunalnom gospodarstvu je u odredbi članka 3. održavanje nerazvrstanih cesta utvrdio kao komunalnu djelatnost, dok je u odredbi članka 4. tog Zakona utvrđeno na koji se način komunalne djelatnosti mogu obavljati.

Jedan od tim Zakonom utvrđenih načina na koji se može obavljati komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta jest i putem trgovačkog društva koje osniva jedinica lokalne samouprave.

Grad Rijeka je osnovao trgovačko društvo Rijeka promet d.d. čija registrirana djelatnost je i održavanje nerazvrstanih cesta. Svake proračunske godine Grad Rijeka na temelju odredbe članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu i sukladno odredbama Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službene novine Primorsko - goranske županije" broj 6/05, 6/08 i 29/09) sa trgovačkim društvom Rijeka promet d.d. sklapa ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta. Trgovačko društvo Rijeka promet d.d. za sve poslove u svezi navedene komunalne djelatnosti koje ne izvodi sam provodi odgovarajući postupak javne nabave u suglasju sa odredbama Zakona o javnoj nabavi ("Narodne novine" broj 90/11).

NOVO PRAVNO UREĐENJE NERAZVRSTANIH CESTA

Definicija nerazvrstane ceste

Stupanjem na snagu uvedeno navedenog Zakona o cestama, dana 28. srpnja 2011. godine, problematika nerazvrstanih cesta na cjelovit je način uređena jednim propisom.

Prema Zakonu o cestama, nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim tim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu tog Zakona.

Posebice, to su ceste koje su na području gradova s više od 35.000 stanovnika te gradova koji su sjedišta županija, dakle, velikih gradova, Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste bile razvrstane u javne ceste, a zatim ceste koje povezuju naselja, ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza, pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na području naselja i gradova.

Slijedom obveze utvrđene Zakonom o cestama, ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donio je Odluku o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine" broj 44/12), a koja je stupila na snagu dana 27. travnja 2012. godine.

Tom su Odlukom određene javne ceste (županijske i lokalne) na području grada Rijeke koje postaju nerazvrstane. Ukupno 64,18 km javnih cesta na temelju te Odluke dobile su status nerazvrstanih cesta. Napominjemo da dvije ceste koje su navedene u toj Odluci (ŽC 520400 i ŽC 520500) i koje su Odlukom postale nerazvrstane predstavljaju dijelove dosadašnjih državnih cesta (D 304 i D 40), a njihova ukupna dužina iznosi 5,02 km.

Pravni status nerazvrstane ceste

Zakonom o cestama nerazvrstana cesta je po prvi puta definirana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi.

Nadalje, Zakon propisuje da se nerazvrstana cesta ne može otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja radi

građenja građevina sukladno odluci izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da tako izgrađene građevine ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste. Dio nerazvrstane ceste namijenjen pješacima poput nogostupa može se dati u zakup, sukladno posebnim propisima, ako se time ne ometa odvijanje prometa, sigurnost kretanja pješaka i održavanje nerazvrstane ceste.

Izvlaštenje radi građenja nerazvrstane ceste

Zakon o cestama propisuje da su građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstane ceste aktivnosti od interesa za Republiku Hrvatsku te da se na postupak izvlaštenja nekretnina radi građenja, rekonstrukcije i održavanja nerazvrstane ceste primjenjuju propisi o izvlaštenju, ako tim Zakonom nije drukčije propisano.

Prijedlog za izvlaštenje nekretnine radi građenja, rekonstrukcije i održavanja nerazvrstane ceste podnosi jedinica lokalne samouprave ili u ime i za račun jedinice lokalne samouprave pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom.

Vlasnik izvlaštene nekretnine radi građenja, rekonstrukcije i održavanja nerazvrstanih cesta ima pravo na novčanu naknadu sukladno Zakona o izvlaštenju, a umjesto novčane naknade može mu se u vlasništvo dati druga odgovarajuća nekretnina u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Upravljanje nerazvrstanim cestama

Upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja se na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti, sukladno propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo, ako Zakonom o cestama nije propisano drukčije.

Jedinica lokalne samouprave može osnovati trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja poslova upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta i poslova građenja nerazvrstanih cesta te je obvezna voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području.

S tim u vezi, obveza je ministra pomorstva, prometa i infrastrukture da, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva, donese propis o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Inspekcijski nadzor nad nerazvrstanim cestama

Zakon o cestama propisao je da inspekcijski nadzor nad nerazvrstanim cestama, osim onih cesta koje su na području gradova s više od 35.000 stanovnika te gradova koji su sjedišta županija Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste bile razvrstane u javne ceste, a koje su na temelju Zakona postale nerazvrstane, obavljaju komunalni redari sukladno odredbama propisa kojima se uređuje komunalno gospodarstvo. Inspekcijski nadzor nad cestama koje su bile javne, a postale su nerazvrstane, obavlja inspektor za ceste, sukladno odredbama članka 110. i 111. Zakona o cestama.

Dakle, komunalno redarstvo vrši nadzor nad nerazvrstanim cestama koje su po propisima i ranije bile nerazvrstane. Pri tome imaju ovlasti utvrđene Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

U pogledu "nove kategorije" nerazvrstanih cesta, tj. cesta koje su po Odluci nadležnog ministra prestale biti javne razvrstane ceste i prešle u "novu kategoriju" nerazvrstanih cesta, komunalno redarstvo ne vrši inspekcijski nadzor nad tim cestama, nego, sukladno Zakonu o cestama, inspekcija cestovnog prometa. Međutim, komunalno redarstvo na toj "novoj kategoriji" nerazvrstanih cesta vrši kontrolu svih radova i korištenja cesta, budući da će te radove i korištenje odobravati (prekope, zauzeća, postavljanje reklama i slično) Direkcija zajedničke komunalne djelatnosti. Ističemo da pojam nadzora i kontrole ima različito značenje i podrazumijeva druge ovlasti komunalnog redara. Stoga, ukoliko, prilikom kontrole na "novoj kategoriji" cesta, komunalni redar utvrdi da je potrebno poduzeti određene radnje koje nije ovlašten naložiti, on će o tome obavijestiti inspekciju cestovnog prometa.

2. POSTOJEĆE STANJE

Prema aktualnom registru nerazvrstanih cesta, na području grada Rijeke postoji 320 km nerazvrstanih cesta koje su najvećim dijelom pod asfaltnim zastorom. Veći dio cesta ima jedan ili dva nogostupa dok je manji dio bez nogostupa tako da se kolnikom ceste kreću i pješaci.

Grad Rijeka ne raspolaže kompletnom i sređenom dokumentacijom o vlasništvu nad zemljištem na kojemu se nalazi nerazvrstana cesta. U raspoloživoj dokumentaciji o vlasništvu, kao vlasnici zemljišta na kojemu se nalazi nerazvrstana cesta navedeni su Grad Rijeka, pravni prednici Grada Rijeke, razne fizičke osobe, postojeće pravne osobe, ili "ugašene" pravne osobe, Republika Hrvatska itd. Ocjenjuje se da je samo manji dio cesta u vlasništvu Grada Rijeke, kao i da kod dijela tih cesta nije usklađeno katastarsko i gruntovno stanje. Potpuno sređeno gruntovno i katastarsko stanje trebalo bi biti za ceste koje su Grad Rijeka odnosno bivša Općina Rijeka izgradili kao razvojne zahvate.

Poslovi u svezi upravljanja, građenja i održavanja nerazvrstanih cesta regulirani su spomenutom Odlukom o nerazvrstanim cestama, a provode se na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti sukladno propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

U Odjelu gradske uprave za komunalni sustav za upravljanje, održavanje i građenje cesta zadužene su Direkcija plana, razvoja i gradnje i Direkcija zajedničke komunalne djelatnosti.

U Direkciji plana, razvoja i gradnje obavljaju se poslovi u svezi razvoja, analize i planiranja potreba gradnje nerazvrstanih cesta na području Grada Rijeke, zatim projektiranja i geodetske pripreme zemljišta za gradnju nerazvrstanih cesta, uključivo kupnju zemljišta te poslovi u svezi izvedbe samog građenja nerazvrstanih cesta s pripadajućom infrastrukturom i okolišem.

Nadalje, poslovi Direkcije plana, razvoja i gradnje uključuju i analizu, kontrolu i uređenje prometa, što obuhvaća poslove analize postojećih i predlaganje novih prometnih rješenja od lokalnog značaja, izdavanje prometnih suglasnosti te odobrenja za zauzeće, za prekomjernu uporabu, opterećenje i prekopavanje nerazvrstane ceste.

U Direkciji zajedničke komunalne djelatnosti obavljaju se svi ostali poslovi u svezi nerazvrstanih cesta.

O nerazvrstanim cestama vodi se jedinstveni očevidnik - registar u GIS sustavu poslovnih informacija. GIS je ažuriran od strane Zavoda za informatičku djelatnost Grada Rijeke i to na način da je za svaku postojeću nerazvrstanu cestu sastavljen pregled sa izmjerom dužine i oznakom površine nerazvrstane ceste, uključujući i parkirališta sa direktnim priključkom parkirnih mjesta na kolnik ceste.

Kako je to u uvodnom dijelu ovog Materijala rečeno, za održavanje nerazvrstanih cesta osnovano je trgovačko društvo Rijeka promet d.d. te se sa istim sklupa godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta. U sklopu održavanja nerazvrstanih cesta održavaju se i nogostupi javnih cesta jer je njihovo održavanje sukladno propisima obveza jedinica lokalne samouprave. Prema ranijim propisima o nerazvrstanim cestama, u iste su spadale i površine trgova i stubišta. Radovi na održavanju stubišta i površina trgova sa asfaltnim zastorom su se do sada izvodili putem Rijeka promet d.d. Gradnja novih cesta obavlja se putem Rijeka promet d.d. u slučaju izvora financiranja iz korporativnih obveznica.

Poslovi održavanja obuhvaćaju: redovno održavanje, pojačano održavanje, prometne zahvate i ostale radove u funkciji održavanja nerazvrstanih cesta. Redovno održavanje obuhvaća manje zahvate na nerazvrstanim cestama, odvodnju oborinskih voda, održavanje zaštitnih ograda i stupića, radove na održavanju stijenskih pokosa, održavanje svjetlosne, horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje stubišta, pješačkih nadhodnika, linijskih i slivnih rešetki, održavanje cesta u zimskim uvjetima te troškove osiguranja od opće odgovornosti iz posjedovanja i upravljanja nerazvrstanim cestama. Poslove održavanja horizontalne signalizacije te poslove ophodnje i servisiranja svjetlosne prometne signalizacije provodi Rijeka promet d.d. samostalno. Za ostale poslove Rijeka promet d.d. svake godine provodi odgovarajuće postupke javne nabave te sklupa ugovore sa najpovoljnijim izvoditeljima. Postupak javne nabave provodi se uz sudjelovanje predstavnika Odjela gradske uprave za komunalni sustav. Djelatnici Rijeka promet d.d. provode nadzor nad realizacijom sklopljenih ugovora te su odgovorni za dinamiku realizacije. O realizaciji ugovora odnosno dijela proračuna koji se odnosi na nerazvrstane ceste, Rijeka promet sastavlja redovita i posebno tražena izvješća.

Važan segment u održavanju nerazvrstanih cesta su i radovi prema planu prioriteta mjesnih odbora. Radovi se prema prioritetima mjesnih odbora izvode po istom principu kao i kod redovnog održavanja nerazvrstanih cesta. Također, važan segment u održavanju cesta predstavljaju radovi prema zahtjevima građana, pravnih osoba ili udruga, s naglaskom na poboljšanju pristupačnosti svim javnim površinama za osobe s invaliditetom.

Radovi održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju se u zasebnim sektorima u Rijeka promet d.d. i to Sektoru održavanja prometnica i Sektoru prometa. Upravljanje parkiralištima, koje također provodi Rijeka promet d.d., nije predmet ovog Materijala.

Postojeća organizacija navedenih Sektora u Rijeka promet d.d. je sljedeća:

Sektorom održavanja prometnica rukovodi rukovoditelj Sektora, a unutar Sektora djeluju dvije Službe, Služba za održavanje prometnica s pet referenata za održavanje prometnica, te Služba tehničke pripreme i ugovaranja kojom rukovodi voditelj, s dva referenta pripreme.

Sektorom prometa rukovodi rukovoditelj Sektora, a unutar Sektora djeluje četiri Službe, Služba nadzora i regulacije prometa s dva referenta za promet, Služba prometnog planiranja i projektiranja kojom rukovodi voditelj službe s jednim referentom za promet, Služba održavanja svjetlosne prometne signalizacije kojom rukovodi poslovođa održavanja s tri električara te Služba za održavanje horizontalne prometne signalizacije kojom rukovodi poslovođa održavanja s dva ličioća.

3. PREUZIMANJE DOSADAŠNJIH JAVNIH CESTA

Stupanjem na snagu navedene Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste donijet je prvi od nekoliko nužnih propisa, sukladno Zakonu o cestama, na temelju kojih bi na jednoobrazan način na području Republike Hrvatske valjalo provesti primopredaju dosadašnjih javnih cesta koje su postale nerazvrstane.

Na temelju Zakona o cestama, ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donio je i Pravilnik o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta ("Narodne novine" broj 86/12) koji je stupio na snagu dana 06. kolovoza 2012. godine.

Tim se propisom detaljno uređuje postupak prijenosa cesta, potrebna dokumentacija, kao i rokovi za prijenos javnih cesta iz jedne od četiriju skupina u drugu skupinu (autoceste, državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste), kada javna cesta prestaje biti javna cesta odnosno kada je javnoj cesti ili njezinom dijelu ukinut status javnog dobra u općoj uporabi, **kada se nerazvrstana cesta razvrstava u javnu cestu** te kada je istekao rok trajanja koncesije.

S obzirom na navedeno, bez odgode se krenulo u provedbu postupka u svezi prijenosa nerazvrstanih cesta. U pogledu toga, sa Županijskom upravom za ceste u Rijeci održano je niz radnih sastanaka te je kao krajnji datum preuzimanja nerazvrstanih cesta od strane Grada Rijeke utvrđen **dan 01. studeni 2012. godine**.

Cjelokupna navedena problematika regulirana je u prijedlogu sporazuma između Grada Rijeke i Županijske uprave za ceste u Rijeci, kojim su utvrđeni bitni elementi primopredaje i postupanje u prijelaznom razdoblju do konačnog preuzimanja cesta od strane Grada Rijeke. Sporazumom je, također, utvrđeno da će Županijska uprava za ceste i nadalje obavljati poslove u svezi redovnog održavanja cesta i zimske službe zaključno do dana 31. prosinca 2012. godine.

Nadalje, Sporazum definira obvezu Županijske uprave za ceste da, bez obzira na prijenos cesta, dovrši svoje ugovorne obveze sukladno ugovorima o izgradnji sustava automatskog upravljanja prometom (AUP) 3.b i 4. faza (zapadni i istočni dio Grada Rijeke), kao i da do krajnjeg roka utvrđenog za prijenos cesta dovrši sve potrebne radnje i Gradu Rijeci preda svu potrebnu dokumentaciju u svrhu knjigovodstvenog evidentiranja prenijetih cesta, cestovnih objekata i opreme kao imovine.

Također, Sporazumom je utvrđena obveza Županijske uprave za ceste da do krajnjeg roka utvrđenog za prijenos cesta izradi pregled katastarskog te zemljišno - knjižnog stanja na cestama koje su predmet prijenosa te Gradu Rijeci preda o tome svu raspoloživu dokumentaciju. Prijedlog navedenog Sporazuma čini prilog ovome materijalu.

Do dovršetka prijelaznog razdoblja Grad Rijeka mora organizirati i provesti sve potrebno za obavljanje svih poslova u svezi cesta koje su predmet preuzimanja.

Pritom valja napomenuti da je ministar financija u obvezi donijeti propis kojim će, među ostalim, biti uređeno izdvajanje sredstava za nerazvrstane ceste, kao i vođenje evidencije i ovlasti za provođenje kontrole nad postupkom naplate tih sredstava.

Sam postupak primopredaje odnosno preuzimanja cesta, sukladno Pravilniku, nužno obuhvaća terenski očevid, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na:

- korištenje cestovnog zemljišta i obavljanje pratećih djelatnosti,
- upravljanje infrastrukturom izgrađenom na i izvan cestovnog zemljišta,
- izvlaštenje nekretnina radi rekonstrukcije i održavanja zemljišta,
- ograničenje radi zaštite javnih cesta i sigurnosti prometa,
- izdavanje dozvola za izvanredni prijevoz,
- izgradnju i prilagođavanje priključaka i prilaza,
- utvrđivanje lokacija i uvjeta za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta,
- građenje objekata i instalacija unutar zaštitnog pojasa ceste,
- osiguranje preglednosti na cesti,
- obavljanje radova na cesti,
- postavljanje/uklanjanje reklama,
- objekte, uređaje i instalacije uz cestu,
- zatvaranje ceste i dr.

Nadalje, postupkom prijenosa moraju se obuhvatiti i svi započeti postupci i poslovi vezani uz građenje, rekonstrukciju i izvanredno održavanje cesta koje su predmet prijenosa.

Pravilnik utvrđuje da postupak prijenosa cesta provodi povjerenstvo koje čine po tri predstavnika predavatelja i primatelja, s time da predavatelj imenuje predsjednika povjerenstva.

Sastav povjerenstva za prijenos cesta na strani primatelja čine:

- Olga Štrbac Grubišić, član,
- Višnja Mohorovičić, član,
- Elio Biasiol, član

te zamjenici članova:

- Maja Malnar,
- Snježana Baždarić,
- Danijel Frka.

Pravilnik utvrđuje i tijek i način prijenosa cesta, popis raspoložive tehničke i druge dokumentacije koja mora na biti na raspolaganju povjerenstvu radi pravilnog prijenosa cesta te obvezan sadržaj zapisnika o izvršenom prijenosu upravljanja cestama.

4. PRIJEDLOG NAČINA OBAVLJANJA POSLOVA U SVEZI NERAZVRSTANIH CESTA

Donošenjem Zakona o cestama poslovi u svezi nerazvrstanih cesta ujednačeni su sa onima u svezi javnih cesta. U tom smislu, poslovi u svezi nerazvrstanih cesta, obavljat će se kako slijedi:

Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Direkcija zajedničke komunalne djelatnosti:

- vođenje jedinstvenog očevidnika nerazvrstanih cesta,
- odobravanje prekomjerne uporabe, zauzeća i prekopa nerazvrstanih cesta,
- upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige,

Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Direkcija zajedničke komunalne djelatnosti i Odjel gradske uprave za financije:

- upis nerazvrstanih cesta u imovinu grada.

Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Direkcija zajedničke komunalne djelatnosti putem Rijeka prometa d.d.:

- održavanje nerazvrstanih cesta.

Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Direkcija plana, razvoja i gradnje:

- građenje nerazvrstanih cesta,
- poslovi uređenja prometa na nerazvrstanim cestama.

Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Direkcija za komunalno redarstvo:

- nadzor nad nerazvrstanim cestama, osim dosadašnjih javnih cesta koje postaju nerazvrstane.

Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem:

- upravljanje nerazvrstanim cestama u smislu provedbe postupaka u svezi ograničenih stvarnih prava na njima (npr. prava građenja i prava služnosti).

5. FINANCIRANJE ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA

Postojeće stanje

Godišnje izdvajanje sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta iz komunalne naknade kreće se u prosjeku od oko 23.000.000,00 kn (uključuje 16.000.000,00 kn po programu održavanja i 7.000.000,00 kn po planu prioriteta MO), koji iznos je veći ili manji ovisno o radovima pojačanog održavanja.

Novo stanje

Preuzimanjem javnih cesta koje su Odlukom postale nerazvrstane ceste, povećavaju se postojeći troškovi održavanja za dodatne troškove koji prema u nastavku navedenoj procjeni, iznose 5.411.000,00 kn.

Procjena dodatnih troškova izvedena je temeljem slijedećih elemenata:

- Po kriteriju učešća navedenih cesta u ukupnoj duljini postojećih nerazvrstanih cesta koje iznosi 20%, uz dodatno uvećanje kod pojedinih stavki, radi većeg standarda održavanja navedenih cesta zbog njihove važnosti u prometnoj povezanosti unutar grada i sa susjednim gradovima i općinama,
- Izuzetak čini redovno održavanje - manji i veći zahvati, kao i ophodnja, te izvanredno održavanje, za koje stavke su troškovi procijenjeni, osim po gore navedenom kriteriju i temeljem postojećeg stanja u kom se nalaze navedene ceste,
- Za zimsku službu visina sredstava procijenjena je prema dosadašnjim troškovima Županijske uprave za ceste i ona je radi preglednosti iskazana kao posebna stavka,
- Troškovi svjetlosne prometne signalizacije i naknada za AUP sačinjena je po ključu dosadašnjeg učešća Grada Rijeke od 31%, plus 27% koliko je do sada snosila Županijska uprave za ceste.

Tablica: Procjena troškova održavanja

Vrsta rada	Postojeće stanje (Plan za 2012.)	Procjena troškova održavanja dosadašnjih javnih cesta	Novo stanje
Redovno održavanje cesta	4.870.000,00	1.470.000,00	6.340.000,00
Održavanje horizontalne prometne signalizacije	700.000,00	210.000,00	910.000,00
Održavanje vertikalne prometne signalizacije	300.000,00	100.000,00	400.000,00
Održavanje svjetlosne prometne signalizacije	760.000,00	660.000,00	1.420.000,00
Zimska služba	2.256.000,00	1.500.000,00	3.756.000,00
Pojačano održavanje (po novom – izvanredno održavanje)	1.800.000,00	800.000,00	2.600.000,00
Prometni zahvati	618.000,00	190.000,00	808.000,00
Naknada za redovno održavanje	2.874.000,00	0,00	2.874.000,00
Naknada za AUP	346.000,00	301.000,00	647.000,00
Ostali radovi	870.000,00	170.000,00	1.040.000,00
Osiguranje	12.000,00	10.000,00	22.000,00
Ukupno:	15.406.000,00	5.411.000,00	20.817.000,00

U tablici je dan prikaz dodatnih troškova održavanja cesta sa usporedbom s planiranim radovima održavanja postojećih nerazvrstanih cesta za 2012. godinu, prilagođenih novom Zakonu o cestama.

Preuzimanjem novih cesta povećava se i obim poslova održavanja, što bi značilo i povećanje potrebnog broja djelatnika. Stvarne potrebe broja djelatnika moći će se utvrditi tek nakon određenog perioda po preuzimanju cesta.

Izvori financiranja na temelju Zakona o cestama

Odredbom članka 108. Zakona o cestama utvrđeno je da se građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta financira iz:

- proračuna jedinice lokalne samouprave, komunalne naknade i komunalnog doprinosa prema propisima koji uređuju komunalno gospodarstvo, naknada za osnivanje prava služnosti, prava građenja i prava zakupa na nerazvrstanoj cesti.

Sredstva za financiranje nerazvrstanih cesta koje su do sada bile javne ceste se osiguravaju:

- dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (članak 86. stavak 1. točka 5. tog Zakona) proporcionalno udjelu duljine županijskih i lokalnih cesta koje su Odlukom o cestama na području velikih gradova prestale biti razvrstane u javne ceste u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta razvrstanih prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste i
- dijelom iz naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta u prosječnom godišnjem iznosu utrošenom za održavanje državnih, županijskih i lokalnih cesta koje su temeljem Odluke prestale biti javne ceste, u ukupnoj duljini državnih, županijskih i lokalnih cesta.

Odredbom članka 93. Zakona o cestama utvrđeno je da se sredstva od godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih vozila uplaćuju na račun Županijske uprave za ceste i koriste za županijske i lokalne ceste na području županije u kojoj su ostvarena.

Način naplate, postupak uplate sredstava na račun Županijske uprave za ceste, izdvajanje sredstava za ceste iz članka 98. Zakona (ceste koje Odlukom nisu razvrstane u javne ceste), vođenje evidencije i ovlast za provođenje kontrole nad postupkom naplate propisuje ministar nadležan za poslove financija. Taj propis još nije donijet, ali je u postupku donošenja. Stoga se predlaže da se radovi u svezi redovnog održavanja i zimske službe ugovore počevši od dana 01. siječnja 2013. godine i to na razdoblje od jedne godine dana pa će se nakon tog razdoblja moći izvući jasni i precizni zaključci o broju potrebnih djelatnika, kao i o financijskim sredstvima potrebnim za realizaciju programa samostalnog održavanja nerazvrstanih cesta na upravljanju Grada Rijeke.

Upis nerazvrstanih cesta u imovinu Grada

Nakon preuzimanja nerazvrstanih cesta od Županijske uprave za ceste zajedno sa svom raspoloživom dokumentacijom, potrebno je iste unijeti u poslovne knjige grada kao imovinu Grada Rijeke, kao i postojeće nerazvrstane ceste jer i one nisu uknjižene u imovinu Grada Rijeke (Grad Rijeke je po prvi put utvrđen vlasnikom novim Zakonu o cestama). Da bi se uknjižba provela potrebno je provesti sustavnu procjenu vrijednosti postojećih nerazvrstanih cesta sa svim potrebnim elementima za uknjižbu, što će se izvesti u narednom periodu.

6. UPIS VLASNIŠTVA

Upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama

Zakonom o cestama uređen je i upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, pa je propisano da ceste koje se na dan stupanja na snagu toga Zakona koriste za promet vozila po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane kao javne ceste, u smislu toga Zakona, postaju nerazvrstane ceste.

Postojeći upisi upravo tih nerazvrstanih cesta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama zamijenit će se po službenoj dužnosti upisom nerazvrstane ceste kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave.

One nerazvrstane ceste koje nisu upisane u zemljišnim knjigama ili u njima nije upisano stvarno stanje u pogledu tih cesta, upisuju se u zemljišne knjige po službenoj dužnosti na temelju prijavnog lista koji nakon evidentiranja nerazvrstane ceste, odnosno njezinog stvarnog stanja u katastru, zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja tijelo nadležno za katastar.

One nerazvrstane ceste koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odgovarajućeg geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje, a kojega pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je sukladno Zakonu o cestama ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom. Potom se te nerazvrstane ceste upisuju u zemljišne knjige na već izloženi način.

Nadalje, nekretnine koje su prema Zakonu o cestama nerazvrstane ceste i bile su u uporabi kao nerazvrstane ili javne ceste prije dana 01. siječnja 1997. godine, javno su dobro u općoj uporabi i neotuđivo su vlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze.

Postojeći upisi u katastru i zemljišnim knjigama onih javnih cesta koje su primjenom novog Zakona o cestama postale nerazvrstane ceste, također će se po službenoj dužnosti zamijeniti upisom nerazvrstane ceste kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave, sve na način kako to propisuje odredba članka 132. tog Zakona.

Dakle, važeći je Zakon o cestama u svojim odredbama izrijeком propisao da su sve one ceste koje se primjenom tog Zakona imaju smatrati nerazvrstanima javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze, bez obzira na njihovo dotadašnje evidentirano stanje kod tijela nadležnog za katastar odnosno bez obzira na postojeći upis kod zemljišnoknjižnog suda, a što su sve pravne i fizičke osobe dužne poštivati.

Dakle, Zakon je ostvario preduvjete za upis, ali je potrebno obaviti obiman i dugotrajan postupak da bi se sve nerazvrstane ceste upisale u vlasništvo Grada Rijeke.

Kako bi se sagledalo vrijeme potrebno za obavljanje posla i ukupno potrebna financijska sredstva, Planom održavanja nerazvrstanih cesta za 2012. godinu osigurano je 200.000,00 kn za geodetske usluge vezano za upis cesta u zemljišne knjige, za nekoliko cesta, no nije došlo do realizacije, budući da Državna geodetska uprava o tome još nije donijela jedinstvena pravila postupanja.

7. ODLUKA O NERAZVRSTANIM CESTAMA

S obzirom na izloženi novi pravni okvir koji uređuje problematiku nerazvrstanih cesta, sukladno odredbi članka 109. Zakona o cestama pristupit će se izradi prijedloga Odluke o nerazvrstanim cestama, kojom će se adekvatno urediti upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta na području Grada Rijeke, kontrola i nadzor nad izvođenjem tih radova, zaštita nerazvrstanih cesta te prekršajne odredbe.

Temeljem iznijetog, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke da donese slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Ceste na području Grada Rijeke koje su Odlukom o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine" broj 44/12) utvrđene kao nerazvrstane preuzet će se krajnje sa danom 1. studenim 2012. godine.
2. Prihvaća se prijedlog Sporazuma o uređenju međusobnih prava i obveza u svezi prijenosa nerazvrstanih cesta na području Grada Rijeke, sukladno predloženom tekstu koji je sastavni dio ovog Zaključka.
3. Povjerenstvo za prienos nerazvrstanih cesta na strani primatelja čine:
 - Olga Štrbac Grubišić (Grad Rijeka), član,
 - Višnja Mohorovičić (Grad Rijeka), član,
 - Elio Biasiol (Rijeka promet d.d.), član
 - Maja Malnar (Grad Rijeka), zamjenik člana,
 - Snježana Baždarić (Grad Rijeka), zamjenik člana,
 - Danijel Frka (Rijeka promet d.d.), zamjenik člana.
4. Povjerenstvo iz točke 3. ovog zaključka zadužuje se za provedbu poslova i zadaća prijenosa nerazvrstanih cesta, sve u suglasju sa Zakonom o cestama ("Narodne novine" broj 84/11) i provedbenim propisima donijetim na temelju tog Zakona.
5. Odjel gradske uprave za komunalni sustav zadužuje se za izradu Prijedloga odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Rijeke krajnje do dana 31. prosinca 2012. godine, sve u suglasju sa Zakonom o cestama i provedbenim propisima donijetim na temelju tog Zakona.
6. Zadužuju se Odjel gradske uprave za komunalni sustav, Odjel gradske uprave za financije, Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem i Rijeka promet d.d. za cjelovitu provedbu svih aktivnosti u svezi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada Rijeke.
7. Ovaj Zaključak primjenjivat će se i u pogledu drugih cesta koje bi sukladno propisima donijetim nakon njegovog stupanja na snagu bile utvrđene kao nerazvrstane.

GRAD RIJEKA, Korzo 16, OIB: 54382731928, zastupan po gradonačelniku mr. sc. Vojku Obersnelu (u daljnjem tekstu: Grad)

i

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE Primorsko - goranske županije, Rijeka, Nikole Tesle 9, OIB: 97967544201, zastupana poravnateljju Georgu Žeželiću, dipl.ing.građ. (u daljnjem tekstu: ŽUC)

sklopili su dana _____ 2012. godine slijedeći

SPORAZUM

o uređenju međusobnih prava i obveza u svezi prijenosa nerazvrstanih cesta na području Grada Rijeke

Članak 1.

Stranke ovog Sporazuma suglasno utvrđuju da je na temelju Zakona o cestama ("Narodne novine" broj 84/11) donijeta Odluka o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine" broj 44/12), a koja je stupila na snagu dana 27. travnja 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).

Sukladno Odluci iz stavka 1. ovog članka, sljedeće ceste na području Grada Rijeke postaju nerazvrstane:

Bivša oznaka javne ceste	Opis ceste na području grada RIJEKE	Duljina ceste na području Grada (km)
ŽC 501700	A.G. Grada Rijeka – Drenova – Grohovo – Pašac – Orehovica (D3)	8,05
ŽC 502400	Drenova (Ž5017) – Rijeka (Ž5025)	6,82
ŽC 502500	A.G. Grada Rijeka – Pehlin – Vukovarska – F.la Guardia – Školjić (D3)	5,71
ŽC 502600	A.G. Grada Rijeka – Grohovo – Ž5017	0,94
ŽC 505100	A.G. Grada Rijeka – Preluk – Bivio – D8	2,17
ŽC 505400	Orehovica (D3) – Vežica – Pećine (D8)	3,96
ŽC 505700	Rijeka (Krimeja): G. Vežica (Ž5054) – D8 (Kumičićeva ulica)	1,82
ŽC 505800	Rijeka (Trsat): Ž5057 – Ž5057	2,65
ŽC 505900	Ž5205 – A. G. Grada Rijeka	0,06
ŽC 519700	Rijeka: Ž5054 – čvor Vežica (D404)	0,46
ŽC 520400	A.G. Grada Rijeka – čvor Diračje (A7) – D8	4,55
ŽC 520500	A.G. Grada Rijeka – čvor Sv. Kuzam (A7)	0,47

LC 580440	Rijeka: Ž5204 – Ž5025 (Ante Modrušana, Marije Grbac (dio), Primorska, Nova Cesta, Franje Čandeka)	5,72
LC 580460	Rijeka: L58047 – Stupari – Petrci – Drenova (Ž5024)	2,11
LC 580470	Rijeka: Marinići (Ž5025) – Čvor »Škurinje« (D403)	3,01
LC 580480	Rijeka: Marinići (Ž5025) – Zamet (L58044)	2,14
LC 580490	Rijeka: Srdoči (L58044) – Zamet – Pehlin (Ž5025)	3,06
LC 580500	Rijeka: Škurinje (L58047) – Drenova (Ž5024)	3,17
LC 580510	Rijeka: Titov trg (D3) – Trsat (Ž5058)	1,82
LC 580520	Rijeka: Krimeja (Ž5057) – Ž5054 (Martina Kontuša)	0,67
LC 580530	Rijeka: Vežica (Ž5054) – Draga – Sv. Kuzam – Ž5205	4,85
	UKUPNO:	64,18

Članak 2.

Stranke ovog sporazuma suglasno utvrđuju da do dana sklapanja ovog Sporazuma nije donijet propis iz članka 93. stavka 1., a u svezi članka 138. stavka 2. Zakona o cestama.

Članak 3.

Stranke ovog sporazuma suglasno utvrđuju da je potrebno izvršiti prijenos cesta iz članka 1. ovog Sporazuma sa ŽUC-a kao predavatelja na Grad kao primatelja te, stoga, potpisom ovog Sporazuma istome bez odgode pristupaju uz obvezu da prijenos cesta u cijelosti izvrše najkasnije do dana 01. studenog 2012. godine.

Prijenos cesta će se u cijelosti vršiti sukladno odredbama Zakona o cestama te Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta ("Narodne novine" broj 86/12) koji je stupio na snagu dana 06. kolovoza 2012. godine.

Članak 4.

Stranke ovog sporazuma suglasno utvrđuju da će Grad poslove u svezi upravljanja na prenijetim cestama otpočeti s dovršetkom prijenosa cesta sukladno članku 2. ovog Sporazuma.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ŽUC će poslove redovnog održavanja i poslove zimske službe na cestama koje su predmet prijenosa obavljati zaključno do dana 31. prosinca 2012. godine, a Grad će s obavljanjem tih poslova otpočeti dana 01. siječnja 2013. godine.

Članak 5.

Postupak prijenosa cesta provodi povjerenstvo koje čine sljedeći predstavnici ŽUC-a i Grada, s time da ŽUC imenuje predsjednika povjerenstva.

Povjerenstvo za prijenos cesta na strani ŽUC-a čine:

- Darko Miloš, predsjednik,
- Goran Stanić, član,
- Milko Samsa, član
- Drago Rafajac, član

Povjerenstvo za prijenos cesta na strani Grada čine:

- Olga Štrbac Grubišić, član,
- Višnja Mohorovičić, član,
- Elio Biasiol, član

odnosno zamjenici:

- Maja Malnar,

- Snježana Baždarić,
- Danijel Frka.

Članak 6.

O tijeku postupka prijenosa svake ceste sastavit će se zapisnik koji nužno mora sadržavati sve sastavne dijelove i podatke koje utvrđuje Pravilnik o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta, a prema potrebi može sadržavati i druge podatke koje povjerenstvo u konkretnom slučaju ocijeni potrebnima.

U postupku prijenosa svake ceste, ŽUC je dužan predati Gradu svu raspoloživu dokumentaciju sukladno odredbama Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta, a za onu dokumentaciju koja nedostaje to će se izrijekom zapisnički utvrditi uz obrazloženje.

Predana dokumentacija prilaže se zapisniku i potpisom zapisnika potvrđuje se predaja odnosno primitak navedene dokumentacije.

U tijeku prijenosa cesta izvršit će se i terenski obilazak svih cesta koje su predmet prijenosa, radi točnog utvrđenja granice grada Rijeke i stanja na tim cestama, što će se, također, utvrditi zapisnikom.

ŽUC je u obvezi navesti sve nedostatke na cesti koji nisu iskazani u raspoloživoj tehničkoj dokumentaciji i ne mogu se utvrditi terenskim obilaskom, ako o njima ima saznanja.

Članak 7.

Tijekom prijenosa cesta posebna će se pažnja posvetiti popisu i predaji dokumentacije koja se odnosi na započete, a nedovršene postupke do trenutka prijenosa pojedine ceste, radi utvrđenja stanja u svezi tih postupaka te eventualnih preostalih obveza ŽUC-a.

Stranke ovog Sporazuma suglasno utvrđuju da će ŽUC dovršiti svoje ugovorne obveze u svezi realizacije ugovora o izgradnji sustava automatskog upravljanja prometom (AUP) 3.b i 4. faza (zapadni i istočni dio grada Rijeke).

Članak 8.

Do krajnjeg roka za dovršetak postupka prijenosa cesta sukladno članku 2. ovog Sporazuma, ŽUC se obvezuje izvršiti sve potrebne radnje u svrhu knjigovodstvenog prijenosa cesta, cestovnih objekata i opreme kao imovine te Gradu u istom roku predati svu dokumentaciju potrebnu za knjigovodstveno evidentiranje prenijetih cesta, cestovnih objekata i opreme kao imovine.

Članak 9.

Do krajnjeg roka za dovršetak postupka prijenosa cesta sukladno članku 2. ovog Sporazuma, ŽUC se obvezuje izraditi pregled katastarskog te zemljišno - knjižnog stanja na cestama koje su predmet prijenosa te Gradu u istom roku predati svu o tome raspoloživu dokumentaciju, a sve radi provedbe odgovarajućih upisa tih cesta kod nadležnog ureda za katastar te zemljišno - knjižnog odjela nadležnog suda.

Članak 10.

Ukoliko po stupanju na snagu ovog Sporazuma stupe na snagu zakonski ili podzakonski propisi koji će pojedino pitanje u svezi prijenosa cesta odnosno u pogledu već prenijetih cesta urediti pobliže ili na bitno drugačiji način od utvrđenja iz ovog Sporazuma, stranke ovog Sporazuma suglasne su o tome sklopiti dodatak ovome Sporazumu

Članak 11.

Ovaj Sporazum sklopljen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka stranka zadržava po 2 (dva) primjerka.

Broj:

ŽUC

Georg Žeželić, dipl.ing.građ.

KLASA:
URBROJ:

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

mr.sc. Vojko Obersnel